

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΤΡΙΤΗ 25 ΜΑΙΟΥ 2010
ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ

ΘΕΜΑ Α

A.1 Βλέπε σχολικό βιβλίο σελίδα 217.

A.2 Βλέπε σχολικό βιβλίο σελίδα 149.

A.3 α. ΣΩΣΤΟ

β. ΛΑΘΟΣ

γ. ΣΩΣΤΟ

δ. ΣΩΣΤΟ

ε. ΛΑΘΟΣ

ΘΕΜΑ Β

B.1 Έστω $z = x + yi$

$$2z - i\bar{z} = 3 \Leftrightarrow 2(x + yi) - i(x - yi) = 3 \Leftrightarrow 2x + 2yi - xi + yi^2 = 3 \Leftrightarrow$$

$$(2x - y) + (2y - x)i = 3 \Leftrightarrow \begin{cases} 2x - y = 3 \\ 2y - x = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2x - y = 3 \\ x = 2y \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 4y - y = 3 \\ x = 2y \end{cases} \Leftrightarrow$$

$$\begin{cases} 3y = 3 \\ x = 2y \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} y = 1 \\ x = 2 \end{cases} \text{ άρα } z = 2 + i$$

B.2 Αφού $z = 2 + i \Rightarrow |z|^2 = 2^2 + 1^2 = 5$ (1)

$$|w + z| = |z|^2 \Leftrightarrow |w + 2 + i| = |z|^2 \stackrel{(1)}{\Leftrightarrow} |w - (-2 - i)| = 5$$

άρα ο γεωμετρικός τόπος των εικόνων των w είναι κύκλος με κέντρο $K(-2, -1)$ και $\rho=5$
και έχει καρτεσιανή εξίσωση $(x + 2)^2 + (y + 1)^2 = 5^2$.

B.3 $z = 2 + i$

$$u = \frac{\bar{z} + iz}{\bar{z} - 1} = \frac{2 - i + i(2 + i)}{2 - i - 1} = \frac{2 - i + 2i - 1}{1 - i} = \frac{1 + i}{1 - i} = \frac{(1 + i)^2}{(1 - i)(1 + i)} = \frac{2i}{2} = i$$

$$\text{Τότε } u^{2010} = i^{2010} = i^{4 \cdot 502 + 2} = (i^4)^{502} \cdot i^2 = -1$$

ΘΕΜΑ Γ

Γ.1 $f(x) = x^3 + 3x + \sigma\upsilon\nu x - 2$ είναι παραγωγίσιμη στο \mathfrak{R} ως άθροισμα παραγωγίσιμων στο \mathfrak{R} συναρτήσεων με

$$f'(x) = (x^3)' + (3x)' + (\sigma\upsilon\nu x)' - (2)' = 3x^2 + 3 - \eta\mu x = 3(x^2 + 1) - \eta\mu x$$

Ισχύει $x^2 + 1 \geq 1$ για κάθε $x \in \mathfrak{R} \Leftrightarrow 3(x^2 + 1) \geq 3$ (1) για κάθε $x \in \mathfrak{R}$.

Ισχύει $-1 \leq \eta\mu x \leq 1$ για κάθε $x \in \mathfrak{R} \Leftrightarrow -\eta\mu x \geq -1$ (2) για κάθε $x \in \mathfrak{R}$.

(1) + (2) $\Rightarrow 3(x^2 + 1) - \eta\mu x \geq 3 - 1 \Leftrightarrow 3(x^2 + 1) - \eta\mu x \geq 2 > 0$. Δηλαδή

$f'(x) > 0$ για κάθε $x \in \mathcal{R}$
 f συνεχής στο \mathcal{R} } $\Rightarrow f$ \nearrow στο \mathcal{R} .

Γ.2 Θα βρω το σύνολο τιμών της f για $x \in (0, \pi)$

$$f((0, \pi)) \stackrel{f \text{ γν. αυξ.}}{=} \left(\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x), \lim_{x \rightarrow \pi^-} f(x) \right) \stackrel{(1)}{=} (-1, \pi^3 + 3(\pi - 1))$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} (x^3 + 3x + \sin x - 2) = 0 + \sin 0 - 2 = 1 - 2 = -1 \quad (1)$$

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow \pi^-} f(x) &= \lim_{x \rightarrow \pi} (x^3 + 3x + \sin x - 2) = \pi^3 + 3\pi + \sin \pi - 2 = \pi^3 + 3\pi - 1 - 2 = \\ &= \pi^3 + 3\pi - 3 = \pi^3 + 3(\pi - 1) > 0 \quad (2) \end{aligned}$$

Αφού είναι $-1 < 0$, $\pi^3 + 3(\pi - 1) > 0$, το 0 περιέχεται στο σύνολο τιμών της f όταν $x \in (0, \pi)$, άρα υπάρχει μία τουλάχιστον ρίζα της εξίσωσης $f(x) = 0$ στο $(0, \pi)$, Όμως η f είναι \nearrow , άρα είναι 1-1 οπότε η ρίζα αυτή είναι μοναδική.

Γ.3

Από το Γ.1 ξέρω ότι η f είναι \nearrow άρα 1-1

$$f(x^2 + 8) = f(6x) \stackrel{f:1-1}{\Rightarrow} x^2 + 8 = 6x \Leftrightarrow x^2 - 6x + 8 = 0 \Leftrightarrow x = 2 \text{ ή } x = 4$$

Γ.4

$$\frac{f(x)+1}{x} = \frac{x^3 + 3x + \sin x - 2 + 1}{x} = \frac{x^3 + 3x + \sin x - 1}{x} = \frac{x^3 + 3x}{x} + \frac{\sin x - 1}{x}$$

$$(x^2 + 3) + \frac{\sin x - 1}{x} \quad (1)$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} (x^2 + 3) = 3 \quad (2)$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x - 1}{x} = 0 \quad (3)$$

$$\text{Άρα } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)+1}{x} \stackrel{(1)}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \left[(x^2 + 3) + \frac{\sin x - 1}{x} \right] \stackrel{(2)}{=} \lim_{x \rightarrow 0} (x^2 + 3) + \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x - 1}{x} = 3 + 0 = 3$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ.1 $f(x) = \frac{x^2 + 3}{x} + 2x, \quad x \neq 0$

Η f είναι παραγωγίσιμη στο \mathcal{R}^* ως πράξη παραγωγίσιμων

Α' τρόπος παραγωγίσιμης

$$f'(x) = \left(\frac{x^2}{x} \right)' + \left(\frac{3}{x} \right)' + (2x)' = (x)' + 3 \left(\frac{1}{x} \right)' + 2(x)' = 1 - \frac{3}{x^2} + 2 = 3 - \frac{3}{x^2} = \frac{3(x^2 - 1)}{x^2}$$

Β' τρόπος παραγωγίσιμης

$$f'(x) = \left(\frac{x^2+3}{x}\right)' + (2x)' = \frac{(x^2+3)'x - (x^2+3)(x)'}{x^2} + 2 = \frac{2x^2 - x^2 - 3}{x^2} + 2 =$$

$$= \frac{x^2 - 3 + 2x^2}{x^2} = \frac{3(x^2 - 1)}{x^2}$$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{3(x^2 - 1)}{x^2} = 0 \Leftrightarrow x^2 - 1 = 0 \Leftrightarrow x = 1 \text{ ή } x = -1$$

$$f'(x) > 0 \Leftrightarrow \frac{3(x^2 - 1)}{x^2} > 0 \Leftrightarrow x^2 - 1 > 0 \Leftrightarrow x < -1 \text{ ή } x > 1$$

x	$-\infty$	-1	0	1	$+\infty$
f(x)	+	0	-	0	+
f'(x)					
		-6 τ. μέγιστο		6 τ. ελάχιστο	

Επειδή $f'(x) > 0$ στο $(-\infty, -1)$ και $f'(x) < 0$ στο $(-1, 0)$ η f παρουσιάζει τοπικό μέγιστο

για $x = -1$ το $f(-1) = \frac{(-1)^2 + 3}{-1} + 2(-1) = -4 - 2 = -6$

Επειδή $f'(x) < 0$ στο $(0, 1)$ και $f'(x) > 0$ στο $(1, +\infty)$ η f παρουσιάζει τοπικό ελάχιστο για

$x = 1$ το $f(1) = \frac{1^2 + 3}{1} + 2 \cdot 1 = 6$

Δ.2 $D_f = \mathbb{R}^* = (-\infty, 0) \cup (0, +\infty)$

Ελέγχω για κατακόρυφη ασύμπτωτη

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} \left(\frac{x^2 + 3}{x} + 2x \right) \stackrel{(3)}{=} -\infty \stackrel{(4)}{=} \text{διότι}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{1}{x} = -\infty \quad (1), \quad \lim_{x \rightarrow 0} (x^2 + 3) = 3 > 0 \quad (2) \quad \text{άρα}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x^2 + 3}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \left[(x^2 + 3) \frac{1}{x} \right] \stackrel{(1)}{=} -\infty \stackrel{(2)}{=} \text{διότι} \quad (3)$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} 2x = 0 \quad (4)$$

Άρα $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = -\infty$ οπότε η $x = 0$ είναι κατακόρυφη ασύμπτωτη της C_f αριστερά του 0 και πλησιάζει την C_f καθώς η f παίρνει αρνητικές τιμές.

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \left(\frac{x^2 + 3}{x} + 2x \right) \stackrel{(4)}{=} +\infty \stackrel{(6)}{=} \text{διότι}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{x} = +\infty \quad (5)$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x^2 + 3}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \left[(x^2 + 3) \frac{1}{x} \right] \stackrel{(5)}{\underset{(2)}{=}} +\infty \quad (6)$$

Άρα $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = +\infty$ οπότε η $x = 0$ είναι κατακόρυφη ασύμπτωτη της C_f δεξιά του 0 και πλησιάζει την C_f καθώς η f παίρνει θετικές τιμές.

Δ.3 Η f είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R}^* άρα και στο 1.

Είναι γνωστό από το Δ.1 ότι $f'(1) = 0$ και $f(1) = 6$

Άρα η C_f στο $A(1, f(1))$ δέχεται εφαπτομένη με κλίση $f'(1) = 0$ και εξίσωση $y - f(1) = f'(1)(x - 1) \Leftrightarrow y - 6 = 0(x - 1) \Leftrightarrow y = 6$

$$\mathbf{\Delta.4} \quad f(1) = 6 \quad f(3) = \frac{3^2 + 3}{3} + 2 \cdot 3 = \frac{12}{3} + 6 = 10 \quad \text{άρα}$$

$$A(1, f(1)) = A(1, 6)$$

$$B(3, f(3)) = B(3, 10)$$

$$\text{Η κλίση του } \overline{AB} \text{ είναι } \lambda_{\overline{AB}} = \frac{10 - 6}{3 - 1} = \frac{4}{2} = 2 \quad (1)$$

Η ζητούμενη εφαπτομένη, έστω ε είναι παράλληλη στο ευθύγραμμο τμήμα AB άρα έχει κλίση $\lambda_\varepsilon = \lambda_{\overline{AB}} = 2 \quad (1)$

Η f παραγωγίζεται στο \mathbb{R}^* με $f'(x) = \frac{3(x^2 - 1)}{x^2}$ άρα παραγωγίζεται και στο ξ , $\xi \in (0, +\infty)$

οπότε η C_f στο $M(\xi, f(\xi))$ δέχεται εφαπτομένη με κλίση $\lambda_\varepsilon = f'(\xi) = \frac{3(\xi^2 - 1)}{\xi^2} \stackrel{(1)}{=} 2$

$$\frac{3(\xi^2 - 1)}{\xi^2} = 2 \Leftrightarrow 3(\xi^2 - 1) = 2\xi^2 \Leftrightarrow 3\xi^2 - 3 - 2\xi^2 = 0 \Leftrightarrow \xi^2 = 3 \Leftrightarrow \xi = \pm\sqrt{3}$$

Όμως $\xi > 0$ άρα $\xi = \sqrt{3}$

$$f(\sqrt{3}) = \frac{(\sqrt{3})^2 + 3}{\sqrt{3}} + 2\sqrt{3} = \frac{6}{\sqrt{3}} + 2\sqrt{3} = \frac{6\sqrt{3}}{3} + 2\sqrt{3} = 2\sqrt{3} + 2\sqrt{3} = 4\sqrt{3}$$

Άρα το σημείο $M(\xi, f(\xi)) = M(\sqrt{3}, 4\sqrt{3})$